Uddannelse

Regionens og kommunernes opgaver på uddannelsesområdet

Regionen har en rolle i forhold til at facilitere et bredt samarbejde regionalt mellem kommuner og uddannelsesinstitutioner om fælles målsætninger. Desuden har regionen mulighed for at understøtte udviklingsinitiativer på ungdoms- og voksenuddannelser og gennemføre analyser på uddannelsesområdet.

I samarbejde med uddannelsesinstitutionerne koordinerer Region Hovedstaden den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på ungdomsuddannelser og voksenuddannelser. Derudover fungerer regionen som sekretariat for fordelingsudvalgene, som står for at fordele gymnasieelever til regionens gymnasier og hf-kurser.

Kommunerne har ansvaret for folkeskolen og uddannelsesvejledningen af unge fra 6. klasse til 25 år. Vejledningen bliver varetaget af 11 kommunale Ungdommens Uddannelsesvejledningscentre.

Uddannelse

Uddannelse

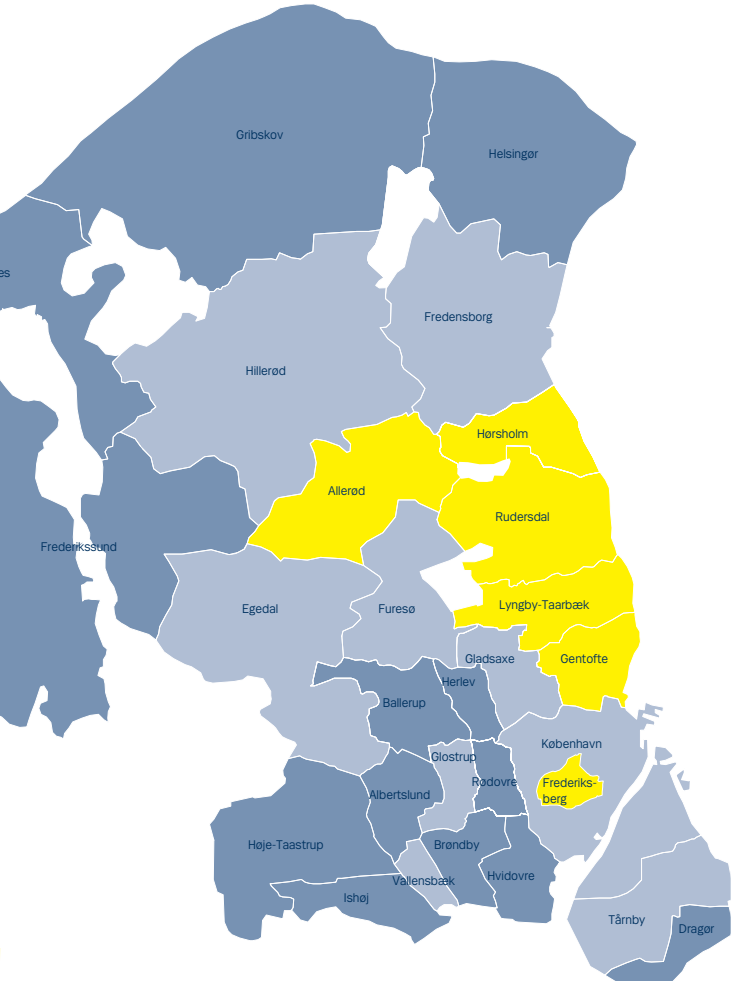

20 procent mindre end landsgennemsnittet (under 14,7 procent)

Tæt på landsgennemsnittet (14,8-21,9 procent)

20 procent større end landsgennemsnittet (over 22,0 procent)

Alle talenter skal i spil

Alle unge og voksne skal have mulighed for at finde et relevant og attraktivt tilbud i uddannelsessystemet, så flere får lyst til at uddanne sig. Vi skal udfordre alle på deres niveau og motivere til mere uddannelse. Hver femte ung har ikke en ungdomsuddannelse i dag, og kun lidt mere end halvdelen af en årgang forventes at få en videregående uddannelse.[10] Det er ikke nok, hvis hovedstadsregionen skal kunne konkurrere på viden i fremtiden, og vi skal nå målene om, at 95 procent af 2015-årgangen skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og 60 procent af 2020-årgangen skal gennemføre en videregående uddannelse.

Alle talenter skal i spil, hvis regionens borgere skal have de kompetencer, der er efterspurgt på arbejdsmarkedet i dag og fremover. Derfor vil Region Hovedstaden i samarbejde med kommuner og regionale uddannelsesaktører arbejde for at skabe et mere rummeligt uddannelsessystem med boglige og praktiske uddannelser af høj kvalitet.

Restgruppens størrelse i regionens kommuner

Restgruppen er defineret som andelen af 18-22-årige, der har grundskolen som højeste gennemførte uddannelse, og som ikke er i gang med en ungdomsuddannelse. Landsgennemsnittet er 18,3 %. Gennemsnittet i Region Hovedstaden er 18,8%.[11]

Vision

Uddannelserne i hovedstadsregionen er rummelige og attraktive. De udruster unge og voksne med de faglige, akademiske og innovative kompetencer, som er efterspurgt i det private og offentlige erhvervsliv.

INDSATSOMRÅDE 1 // SAMMENHÆNG I UDDANNELSERNE

Vi vil gøre valget nemmere

Frafald og omvalg på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser har både menneskelige og økonomiske omkostninger. Derfor ønsker Region Hovedstaden at skabe mere sammenhæng mellem uddannelserne. Kun ved at skabe logik og funktionalitet i overgangene mellem uddannelsesniveauer og -retninger sikrer vi, at flere vælger rigtigt første gang og inspireres til videre uddannelse.

De unges beslutning om uddannelse og karriere skal modnes allerede i folkeskolen. I dag fortryder for mange unge deres valg af ungdomsuddannelse og skal starte forfra et nyt sted. På erhvervsuddannelserne er en tredjedel omvalgselever, der før har været på en anden ungdoms- eller erhvervsuddannelse. I gymnasiet er fire procent omvalgselever.[12]

Mål

Uddannelsesinstitutioner, kommuner og region skaber i samarbejde logiske og tydelige overgange mellem uddannelsesniveauer, så uddannelsessystemet i hovedstadsregionen er sammenhængende og fleksibelt.

Flere skal have en kompetencegivende uddannelse i første forsøg

Frafaldet på ungdomsuddannelserne vidner om, at mange unge ikke er godt nok rustet til at overskue deres uddannelses- og karrieremuligheder efter folkeskolen. Gymnasiet er den "sikre" løsning, som nogle vælger for at kunne følges med deres venner og udskyde det svære karrierevalg.

Næsten to tredjedele af en ungdomsårgang forventes at få en gymnasial uddannelse. Men hver sjette af disse unge får aldrig en kompetencegivende uddannelse og ender som ufaglærte.[13] En af løsningerne er at styrke vejledningen til erhvervsuddannelserne, så flere afslutter med en kompetencegivende uddannelse.

God adgang til ungdomsuddannelser i alle dele af regionen

Lange togture, ventetid ved busstoppestedet og skoler, der ligger langt væk, kan betyde, at nogle opgiver en uddannelse på forhånd eller tidligt i forløbet. I dag rejser en erhvervsskoleelev i gennemsnit knap 40 minutter hver vej med kollektiv trafik for at komme i skole. Til sammenligning bruger en elev i det almene gymnasium kun 25 minutter hver vej.[14] I forhold til god adgang skal vi dog også overveje nye løsninger – fx inden for it – som kan sikre, at alle unge har mulighed for at få en ungdomsuddannelse af høj kvalitet.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil arbejde for glidende overgange mellem folkeskole og ungdomsuddannelser. Vi vil i samarbejde med folkeskolerne og ungdomsuddannelserne tage initiativer, som giver eleverne i de ældste folkeskoleklasser bedre forudsætninger for et kvalificeret uddannelsesvalg – fx styrket vejledning. Vi vil se på, hvordan vi kan skabe glidende overgange. En erhvervsuddannelse skal være en reel og attraktiv førsteprioritet for flere unge efter folkeskolen.

Vi vil bringe flere unge tilbage på uddannelsessporet. Vi vil være med til at sikre, at unge, der har opgivet at få en uddannelse, og som er i arbejde eller modtager sociale ydelser, bliver hjulpet tilbage i uddannelse og får støtte og opbakning til at gennemføre. Der skal især gøres en indsats for, at flere drenge får en kompetencegivende uddannelse.

Vi vil arbejde for bedre uddannelsesdækning. Lange afstande og transporttid skal ikke være en hindring for, at regionens unge får en uddannelse. Vi vil i samspil med de regionale uddannelsesaktører koordinere uddannelsestilbud.

Vi vil arbejde for mere glidende overgange til de videregående uddannelser. Eleverne på ungdomsuddannelserne skal i højere grad præsenteres for mulighederne for videregående uddannelse og karriereveje. Det kan fx ske ved at inddrage cases og projekter fra det private erhvervsliv og den offentlige sektor i undervisningen.

Rejsetid til grundforløb på erhvervsskoler

Hvis man bor på de lyseblå områder i regionen, har man mere end 30 minutter rejsetid med kollektiv trafik til en erhvervsuddannelse.[15]

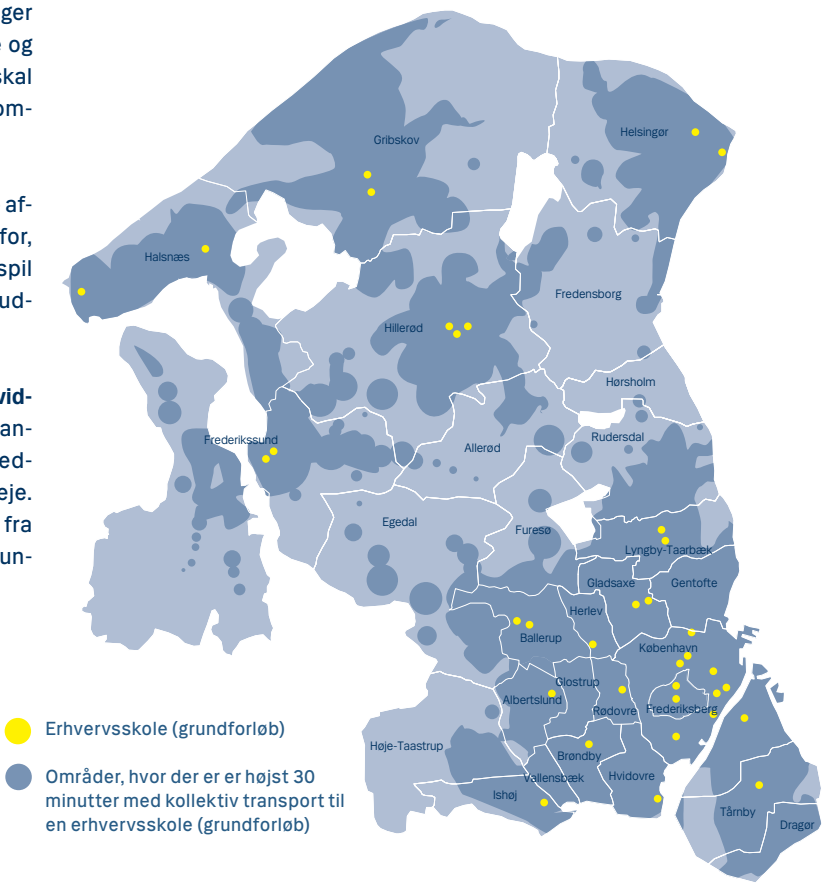

INDSATSOMRÅDE 2 // MOTIVERENDE UNDERVISNING

Lysten til at lære skal i centrum

Vi taber alt for mange unge i uddannelsessystemet, fordi de har svært ved at fastholde motivationen i klasseværelset eller på værkstedet. Vi vil arbejde for at skabe et rummeligt uddannelsessystem med inspirerende skolemiljøer, der giver alle unge mulighed for at udvikle deres evner og talenter.

Der er brug for nye undervisningsmetoder, der engagerer og fastholder unge. Derfor vil regionen støtte uddannelsesinstitutionerne i at arbejde med nye tilgange til læring og i at designe undervisning med udgangspunkt i de unges behov. Teori og praksis skal i højere grad tænkes sammen. Det gør undervisningen mere motiverende og giver de unge kompetencer, der kan bruges på arbejdsmarkedet.

Erhvervsuddannelser skal sikre flere unge en kompetencegivende uddannelse

Erhvervsuddannelserne rummer et uudnyttet potentiale. Vi skal øge deres attraktivitet og sikre, at de i højere grad bidrager til innovation, vækst og iværksætteri. Derfor skal erhvervsuddannelserne nytænkes, så der er prestige og faglig stolthed forbundet med at tage en praktisk uddannelse.

Samtidig skal vi manglen på praktikpladser til livs. Vi vil arbejde for, at der er ordinære praktikpladser til alle, der ønsker en praktisk uddannelse, og øget fokus på vekselvirkningen mellem teori og praksis skal skabe mere progression og mening i uddannelsen.

Mål

Hovedstadsregionens ungdomsuddannelser er rummelige og udviklingsorienterede, de tilbyder undervisning af høj kvalitet og motiverer flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil øge sammenhængen mellem teori og praksis. Vi vil samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om at skabe mere anvendelsesorienteret undervisning på både de gymnasiale uddannelser og på erhvervsuddannelserne. Vi vil støtte skolerne i at arbejde med nye tilgange til læring og i at designe undervisning med udgangspunkt i de unges behov. Det sker fx gennem tættere samspil med erhvervslivet og det offentlige arbejdsmarked.

Vi vil skabe attraktive erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelser skal både være en attraktiv uddannelse for unge med faglige og personlige udfordringer og tiltrække unge med karrieredrømme og lyst til at videreuddanne sig.

Vi vil arbejde for flere og bedre praktikpladser. Vi vil iværksætte nye og markante initiativer, som styrker det praktikpladsopsøgende arbejde på tværs af skoler og skaber bedre sammenhæng mellem praktik- og skoleforløb.

Vi vil skabe talentudvikling på alle niveauer. Der skal være bedre vilkår for boglige og praktiske unge, der er motiveret for at nå længere. Vi vil skabe bedre muligheder for, at alle kan udvikle deres talent og evner. Det kan fx være i form af mere undervisningsdifferentiering, flere frirum eller særligt tonede forløb for talentfulde unge.

INDSATSOMRÅDE 3 // KOMPETENCER, DER MATCHER FREMTIDENS BEHOV

Mere og bedre uddannelse skal ruste os til fremtiden

Mål

Uddannelserne i hovedstadsregionen giver flere unge og voksne kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger, og som skaber vækst og udvikling i regionen.

Efterspørgslen på kompetencer ændrer sig konstant. Ufaglærte job flytter til udlandet, og behovet for uddannet arbejdskraft med stærke, innovative kompetencer vil vokse markant de kommende år. I fremtiden risikerer vi at stå over for en stor gruppe af ufaglærte og faglærte ledige, når arbejdspladserne i produktionsvirksomhederne forsvinder eller ændres. Det er afgørende, at vi i tide når at uddanne og efteruddanne, og at hovedstadsregionen går forrest, når det kommer til at sikre unge og voksnes parathed til at imødekomme kravene på arbejdsmarkedet.

Det kræver, at vi konstant er opdaterede på, hvordan efterspørgslen på kompetencer udvikler sig. Flere skal have en videregående uddannelse. Men det er lige så vigtigt, at vi sørger for relevante uddannelsestilbud til dem, som kun har lidt eller ingen uddannelse i bagagen eller bor langt væk fra de store uddannelsesbyer.

Uddannelse er en investering

Der skal tages nye metoder i brug, hvis vi skal sikre ufaglærte mod permanent arbejdsløshed. Uddannelse er en investering, der betaler sig både nu og på længere sigt. 25.000 ufaglærte forventes at stå uden job i 2020.[16] Jo flere unge der får en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse, desto færre risikerer en usikker fremtid som ufaglært.

Vi skal investere i et uddannelsessystem, der uddanner i brugbare og fremtidsrettede kompetencer – også set fra en international synsvinkel. Vi skal også tænke i nye baner for at motivere unge og voksne, der er gået en bue uden om uddannelsessystemet, til at vende tilbage til skolebænken. Vi skal løfte de læsesvage og sikre gode muligheder for uddannelse parallelt med arbejde. Her kan forberedende voksenundervisning (FVU) spille en vigtig rolle. Her skal vi øge rekrutteringen markant for at leve op til de nationale målsætninger[17] og sikre gode overgange videre i uddannelsessystemet.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil afdække kompetence- og vidensbehovet. Vi vil bidrage til at afdække, hvilke kompetencer der er brug for i regionen. Der er behov for et tættere samspil mellem uddannelserne og erhvervslivet, så regionens unge bliver klædt på til at agere på et komplekst og foranderligt arbejdsmarked.

Vi vil arbejde for nye og alternative veje gennem uddannelsessystemet. Meritsystemet skal udbygges og systematiseres, og erfaring fra eksempelvis job og fritidsarbejde skal i højere grad blive værdsat som brugbare realkompetencer. Vi skal udvikle og udbrede den forberedende voksenundervisning.

Vi vil arbejde for, at flere målgrupper får en videregående uddannelse. Vi skal bl.a. sikre relevante tilbud til voksne, der bor i regionens yderområder, fx i form af internetbaseret læring og god geografisk tilgængelighed.

Vi vil give vores uddannelser øget internationalt udsyn. Vi vil være med til at skabe øget samarbejde og udveksling mellem hovedstadsregionens og udenlandske uddannelsesinstitutioner. Vores uddannelsessystem skal have internationalt format og kunne konkurrere med de bedste i verden.

Vi vil bidrage til opkvalificering af ufaglærte. Flere ufaglærte skal have en uddannelse. Det skal blandt andet ske ved, at flere får anerkendelse for deres erfaring og via et uddannelsesforløb bliver rustet til at klare kravene på arbejdsmarkedet.